

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

Ю. СВИРИДЕНКО

“ ”

2025 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про цифрову доступність в Україні

Цей Закон визначає основні засади та механізм досягнення високого рівня цифрової доступності з метою забезпечення інклюзивного доступу до електронних інформаційних ресурсів, цифрових ресурсів та публічних (електронних публічних) та інших послуг, які надаються в електронній формі (далі — електронні послуги), для широкого кола користувачів, зокрема осіб з обмеженнями повсякденного функціонування, включаючи осіб з інвалідністю.

Розділ І.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

диспропорційне навантаження — надмірне навантаження, яке покладається на суб'єктів, зазначених у абзацах третьому — шостому пункту 1 частини першої статті 4 цього Закону, під час виконання вимог цифрової доступності;

цифровий ресурс — сукупність програмних засобів та електронних інформаційних ресурсів, доступ до яких отримують із використанням Інтернету, зокрема веб-сайти (веб-портали), мобільні додатки, а також інші електронні сервіси, що забезпечують поширення або надання інформації;

цифрова доступність — сукупність умов, що створюються для забезпечення рівного доступу до електронних інформаційних ресурсів, цифрових ресурсів, публічних електронних реєстрів, інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних систем, надання електронних послуг та задоволення потреб широкого кола користувачів, зокрема осіб з обмеженнями повсякденного функціонування, включаючи осіб з інвалідністю.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Основах законодавства України про охорону здоров'я, Законах України “Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні”, “Про інформацію”, “Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах”, “Про публічні електронні реєстри”, “Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг”, “Про електронні комунікації”, “Про електронну комерцію”, “Про електронні документи та електронний документообіг”, “Про захист прав споживачів”, “Про медіа”, “Про транспорт”, “Про банки і банківську діяльність”, “Про платіжні послуги”, “Про фінансові послуги та фінансові компанії”, “Про поштовий зв'язок”, “Про місцеве самоврядування в Україні”, “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, “Про цифровий контент та цифрові послуги”, “Про Національну програму інформатизації”, “Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні”, “Про культуру”, “Про освіту”, “Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор”, “Про доступ до публічної інформації”.

Стаття 2. Законодавство про цифрову доступність

Законодавство про цифрову доступність складається з Конституції України, цього Закону та інших нормативно-правових актів.

Стаття 3. Принципи забезпечення цифрової доступності

Основними принципами забезпечення цифрової доступності є:

- 1) універсальність для всіх осіб та/або груп осіб незалежно від їх фізичних можливостей, віку або рівня цифрової грамотності;
- 2) забезпечення рівних можливостей для отримання інформації та користування електронними сервісами незалежно від наявності обмежень повсякденного функціонування або інвалідності;
- 3) зрозумілість, простота та зручність використання цифрових ресурсів;
- 4) недопущення дискримінації у доступності до електронних інформаційних ресурсів, цифрових ресурсів та електронних послуг;
- 5) систематичність та послідовність дотримання вимог цифрової доступності на всіх етапах розроблення та модернізації інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних систем та цифрових ресурсів;
- 6) моніторинг та вдосконалення рівня цифрової доступності.

Стаття 4. Сфера дії Закону

1. Вимоги цього Закону поширюються на:

- 1) публічні електронні реєстри, інформаційні (автоматизовані), електронні комунікаційні та інформаційно-комунікаційні системи,

створення (модернізація, модифікація, розвиток), адміністрування та забезпечення функціонування яких (у тому числі за рахунок міжнародної технічної допомоги) спрямовано на виконання функцій держави або органів місцевого самоврядування та які перебувають у власності:

держави;

територіальної громади;

юридичних осіб публічного права;

саморегульованих організацій;

інших юридичних осіб, що не належать до суб'єктів мікропідприємництва, або саморегульованих організацій, під час надання послуг з пасажирських перевезень залізничним, морським, річковим, автомобільним, авіаційним, а також міським електротранспортом, послуг у сфері електроенергетики, послуг поштового зв'язку, банківських, інших фінансових та супровідних до них послуг, визначених пунктами 1 – 8 частини першої статті 4 Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії”, обмежених платіжних послуг, послуг, що надаються інвестиційними фірмами, послуг з розроблення, надання програмного забезпечення для електронних книг, послуг у сфері електронної комерції, здійснення електронної роздрібною торгівлі лікарськими засобами, медичних послуг, освітніх послуг, фінансових послуг, культурних послуг, послуг у сфері організації та проведення азартних ігор та лотерейній сфері, інших послуг цифрового контенту та/або цифрових послуг, електронних комунікаційних послуг, крім послуг передавання даних, які використовують для здійснення міжмашинної взаємодії;

2) електронні документи та інформація, що розміщується (публікується) на цифрових ресурсах суб'єктів, зазначених у абзацах другого — шостому пункту 1 частини першої цієї статті, або адмініструються (ведуться) такими суб'єктами;

3) платіжні застосунки, платіжні пристрої, інформаційні термінали, установлені (уведені в експлуатацію) після набрання чинності цим Законом;

4) електронні послуги, що надаються:

органами державної влади або органами місцевого самоврядування;

юридичними особами незалежно від організаційно-правової форми, що належать до сфери управління органів державної влади або органів місцевого самоврядування, або функції з управління корпоративними правами яких здійснюють органи державної влади або органи місцевого самоврядування, які забезпечують або здійснюють надання електронних послуг, або основними завданнями яких є забезпечення потреб населення;

іншими юридичними особами незалежно від організаційно-правової форми, які надають послуги, визначені абзацом шостим пункту 1 частини

першої цієї статті та послуги, що забезпечують доступ до аудіовізуальних медіа-сервісів (такі, що передаються електронними комунікаційними мережами та які використовуються для ідентифікації, вибору, отримання інформації про аудіовізуальні медіа-сервіси, їх перегляду, а також доступу до будь-яких передбачених функцій, що є результатом реалізації заходів із забезпечення доступності програм, включаючи субтитри, аудіодискрипцію (тифлокоментування), розмовні субтитри та переклад жестовою мовою, а також електронні програмні гіді). Положення цього абзацу не поширюються на суб'єктів мікропідприємництва, крім суб'єктів надання банківських, інших фінансових та супровідних до них послуг, обмежених платіжних послуг та суб'єктів, які надають послуги, що забезпечують доступ до аудіовізуальних медіа-сервісів.

2. Вимоги цього Закону не поширюються на:

1) відео- та аудіозаписи, опубліковані на цифрових ресурсах до набрання чинності цим Законом;

2) відео- та аудіовізуальну інформацію, що транслюється у прямому ефірі на веб-сайтах (веб-порталах) та у мобільних додатках, крім випадків, коли відбувається інформування та оповіщення населення про воєнний або надзвичайний стан, повітряну та іншу тривогу, а також про інші випадки, де швидкість поширення інформації критично важлива для збереження життя та здоров'я населення;

3) карти цифрових ресурсів і картографічні сервіси, якщо основна інформація надається доступним способом із застосуванням цифрових технологій;

4) цифровий контент, створення якого не фінансується і не регулюється суб'єктами, зазначеними в абзацах третьому, четвертому пункту 1 частини першої цієї статті;

5) архівний вміст цифрових ресурсів, який не оновлювалися та не редагувалися після набрання чинності цим Законом.

3. Права кожного на доступ до інформації, що перебуває у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації та інформації, що становить суспільний інтерес, забезпечуються та здійснюються відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації".

Стаття 5. Фінансування заходів цифрової доступності

Фінансування заходів щодо забезпечення реалізації вимог цифрової доступності здійснюється за рахунок коштів державного бюджету та місцевих бюджетів, міжнародної технічної допомоги, а також інших не заборонених законодавством джерел.

Розділ II. ВИМОГИ ДО ЦИФРОВОЇ ДОСТУПНОСТІ

Стаття 6. Визначення вимог цифрової доступності цифрових ресурсів та електронних послуг

1. Вимоги цифрової доступності цифрових ресурсів та електронних послуг встановлюються національним стандартом та є обов'язковими до виконання суб'єктами, зазначеними у абзацах третьому — шостому пункту 1 частини першої статті 4 цього Закону під час надання електронних послуг, розміщення електронних документів на цифрових ресурсах, створення (модернізації, модифікації, розвитку), адміністрування та забезпечення функціонування публічних електронних реєстрів, інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних систем.

Текст такого національного стандарту розміщується національним органом стандартизації на своєму офіційному веб-сайті у тридцятиденний строк з дня офіційного опублікування нормативно-правового акта, передбаченого пунктом 3 частини першої статті 11 цього Закону, з наданням безоплатного доступу до нього.

2. Цифрові ресурси та електронні послуги, на які поширюється дія цього Закону, повинні бути доступними незалежно від способів (засобів) їх надання, для всіх користувачів, зокрема для осіб з обмеженнями повсякденного функціонування, включаючи осіб з інвалідністю, придатні для сприйняття, керовані, зрозумілі та придатні для інтерпретації за допомогою допоміжних технологій.

Стаття 7. Запобігання виникненню диспропорційного навантаження

1. Вимоги щодо цифрової доступності реалізують суб'єкти, зазначені в абзацах третьому — шостому пункту 1 частини першої статті 4 цього Закону, у такому обсязі, який не створює диспропорційного навантаження для таких суб'єктів.

2. Оцінка диспропорційного навантаження проводиться суб'єктами, зазначеними в абзацах третьому — шостому пункту 1 частини першої статті 4 цього Закону, з урахуванням таких критеріїв:

- 1) розмір, ресурси та специфіка діяльності суб'єкта;
- 2) співвідношення витрат на забезпечення вимог цифрової доступності до загальних витрат суб'єкта;
- 3) співвідношення витрат на забезпечення вимог цифрової доступності до загального доходу суб'єкта;
- 4) співвідношення витрат і вигод для суб'єкта з очікуваною вигодою для осіб з обмеженнями повсякденного функціонування, включаючи осіб з

інвалідністю, враховуючи частоту і обсяг використання ними публічного електронного реєстру, інформаційної (автоматизованої), електронної комунікаційної, інформаційно-комунікаційної системи, цифрового ресурсу або електронної послуги.

3. Порядок розрахунку диспропорційного навантаження затверджує Кабінет Міністрів України.

4. Перевірку обґрунтованості диспропорційного навантаження здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку цифрових навичок та цифрових прав громадян під час проведення моніторингу або розгляду звернень.

Стаття 8. Заява (декларація) про відповідність вимогам щодо цифрової доступності

1. Суб'єкти, зазначені у абзацах третьому — шостому пункту 1 частини першої статті 4 цього Закону, повинні публікувати та оновлювати заяву (декларацію) про відповідність вимогам цифрової доступності своїх цифрових ресурсів, гіперпосилання на яку має бути розміщене на головній сторінці такого цифрового ресурсу.

У разі використання мобільних додатків заява (декларація) про відповідність вимогам цифрової доступності може публікуватися на веб-сайті суб'єкта або разом з іншою інформацією, яка відображається під час завантаження такого додатка.

2. Заява (декларація) про відповідність вимогам цифрової доступності публікується у довільній формі, придатній для сприйняття її змісту. Заява (декларація) містить інформацію про:

- 1) відповідність вмісту цифрового ресурсу вимогам цього Закону;
- 2) вміст цифрового ресурсу, що не відповідає вимогам цього Закону;
- 3) причини невідповідності вмісту цифрового ресурсу вимогам цифрової доступності, визначеним цим Законом;

4) контактні дані (номери телефону, факсу, адреса електронної пошти, адреса офіційної сторінки в Інтернеті (за наявності), за допомогою яких будь-яка особа може повідомити власникові цифрового ресурсу про будь-яку невідповідність такого цифрового ресурсу вимогам цифрової доступності;

5) контактні дані (номери телефону, факсу, адреса електронної пошти, адреса офіційної сторінки в Інтернеті (за наявності), за допомогою яких будь-яка особа може повідомити центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку цифрових навичок та цифрових прав громадян про порушення вимог цифрової доступності, визначених цим Законом.

Стаття 9. Моніторинг додержання вимог законодавства про цифрову доступність

1. Моніторинг додержання вимог законодавства про цифрову доступність здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку цифрових навичок та цифрових прав громадян, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. Моніторинг додержання вимог законодавства про цифрову доступність включає збирання, обробку та аналіз даних з метою визначення та вжиття заходів до підвищення рівня цифрової доступності.

Результати такого моніторингу, а також заходи щодо підвищення рівня цифрової доступності є відкритими та підлягають оприлюдненню на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку цифрових навичок та цифрових прав громадян не рідше одного разу на рік.

Розділ III. ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ ВЛАДИ З ПИТАНЬ ЦИФРОВОЇ ДОСТУПНОСТІ

Стаття 10. Повноваження Кабінету Міністрів України щодо забезпечення додержання вимог законодавства про цифрову доступність

1. Кабінет Міністрів України:

1) забезпечує проведення єдиної державної політики, спрямованої на дотримання вимог цифрової доступності в усіх сферах життя суспільства;

2) спрямовує і координує роботу міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади із забезпечення дотримання вимог цифрової доступності;

3) затверджує:

порядок розрахунку диспропорційного навантаження;

порядок проведення моніторингу додержання вимог законодавства про цифрову доступність;

порядок проведення виїзних, безвиїзних, планових, позапланових перевірок для здійснення контролю за забезпеченням цифрової доступності;

4) здійснює інші повноваження, передбачені законом.

Стаття 11. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку цифрових навичок та цифрових прав громадян щодо забезпечення додержання вимог законодавства про цифрову доступність

1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку цифрових навичок та цифрових прав громадян:

1) забезпечує формування державної політики у сфері цифрової доступності;

2) організовує міжнародну співпрацю з питань цифрової доступності;

3) визначає національний стандарт, передбачений частиною першою статті 6 цього Закону;

4) розглядає пропозиції щодо удосконалення державного регулювання у сфері цифрової доступності;

5) отримує пропозиції, скарги та інші звернення фізичних і юридичних осіб з питань цифрової доступності та приймає рішення за результатами їх розгляду;

6) ознайомлюється з документами, у тому числі тими, що містять інформацію з обмеженим доступом, та отримує їх копії в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від організаційно-правової форми. Доступ до інформації з обмеженим доступом здійснюється в порядку, встановленому законом;

7) отримує на свою вимогу та має доступ до будь-якої інформації (документів) суб'єктів, зазначених в абзацах третьому — шостому пункту 1 частини першої статті 4 цього Закону, які необхідні для здійснення контролю за забезпеченням цифрової доступності;

8) проводить на підставі звернень або за власною ініціативою виїзні та безвиїзні, планові, позапланові перевірки суб'єктів, зазначених в абзацах третьому — шостому пункту 1 частини першої статті 4 цього Закону, в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України;

9) за підсумками перевірки, розгляду звернення видає обов'язкові для виконання вимоги (приписи) про запобігання або усунення порушень законодавства про цифрову доступність;

10) надає рекомендації щодо практичного застосування законодавства про цифрову доступність;

11) інформує про законодавство у сфері цифрової доступності, проблеми його практичного застосування;

12) організовує та координує роботу центральних та місцевих органів виконавчої влади, інших державних органів та органів місцевого самоврядування з питань дотримання вимог цифрової доступності;

13) проводить моніторинг додержання вимог цифрової доступності публічних електронних реєстрів, інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних систем, цифрових ресурсів та електронних послуг органами державної влади та місцевого самоврядування;

14) здійснює інші повноваження, передбачені законом.

Стаття 12. Забезпечення додержання законодавства про цифрову доступність

1. Національний банк України вживає заходів для забезпечення додержання законодавства про цифрову доступність банками та надавачами фінансових послуг, іншими особами, що здійснюють діяльність на ринках небанківських фінансових послуг, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк України, операторами платіжних систем та/або учасниками платіжних систем, технологічними операторами платіжних послуг.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку вживає заходів для забезпечення додержання законодавства про цифрову доступність інвестиційними фірмами.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах автомобільного, залізничного, авіаційного, морського та внутрішнього водного транспорту, надання послуг поштового зв'язку, вживає заходів для забезпечення додержання законодавства про цифрову доступність юридичними особами незалежно від організаційно-правової форми, що надають послуги з пасажирських перевезень залізничним, морським, річковим, автомобільним, авіаційним та міським електротранспортом, а також послуги поштового зв'язку.

3. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, вживає заходів для забезпечення додержання законодавства про цифрову доступність суб'єктами, які провадять господарську діяльність з медичної практики під час забезпечення медичного обслуговування.

4. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах контролю якості та безпеки лікарських засобів вживає заходів для забезпечення додержання законодавства про цифрову доступність суб'єктами, що здійснюють електронну роздрібну торгівлю лікарськими засобами.

5. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про захист прав споживачів, вживає заходів для забезпечення додержання законодавства про цифрову доступність юридичними особами незалежно від організаційно-правової форми, що надають послуги електронної комерції.

6. Центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування державної політики в електроенергетичному комплексі вживає заходів для забезпечення додержання законодавства про цифрову доступність юридичними особами незалежно від організаційно-правової форми, що надають послуги у сфері електроенергетики.

7. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини у межах здійснення парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захисту прав кожного на території України і в межах її юрисдикції приймає та розглядає звернення громадян України, іноземців, осіб без громадянства або осіб, які діють в їх інтересах, щодо порушення прав і свобод людини і громадянина у зв'язку з незабезпеченням цифрової доступності.

8. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах освіти і науки, вживає заходів для забезпечення додержання законодавства про цифрову доступність юридичними особами незалежно від організаційно-правової форми, що надають освітні послуги.

9. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері культури, вживає заходів для забезпечення додержання законодавства про цифрову доступність юридичними особами незалежно від організаційно-правової форми, що надають культурні послуги.

10. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері організації та проведення азартних ігор та лотерейній сфері, вживає заходів для забезпечення додержання законодавства про цифрову доступність юридичними особами незалежно від організаційно-правової форми, що надають послуги у сфері організації та проведення азартних ігор та лотерейній сфері.

11. Центральний орган виконавчої влади із спеціальним статусом у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку вживає заходів для забезпечення додержання законодавства про цифрову доступність юридичними особами незалежно від організаційно-правової форми, що надають електронні комунікаційні послуги.

12. Інші органи, утворені відповідно до Конституції України та законодавства України, вживають заходи для забезпечення додержання законодавства про цифрову доступність.

Розділ IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЦИФРОВУ ДОСТУПНІСТЬ

Стаття 13. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності

Особа, яка вважає, що внаслідок невиконання вимог законодавства про цифрову доступність, суб'єктами, зазначеними у абзацах третьому — шостому пункту 1 частини першої статті 4 цього Закону, було порушено її право на отримання послуги або інформації, має право звернутися із зверненням до відповідного суб'єкта, визначеного статтею 12 цього Закону, або Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини або до суду в порядку, визначеному законом.

Стаття 14. Відповідальність за порушення законодавства про цифрову доступність

Порушення вимог законодавства про цифрову доступність юридичними особами незалежно від організаційно-правової форми тягне за собою адміністративну відповідальність, встановлену законом.

Розділ V. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності через 24 місяці з дня його опублікування, крім пунктів 3 та 4 цього розділу, які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Вимоги цього Закону не поширюються на платіжні пристрої, інформаційні термінали, установлені (введені в експлуатацію) до набрання чинності цим Законом, та до закінчення строку їх експлуатації, але не пізніше 2030 року.

3. Абзац десятий частини другої статті 116 Закону України “Про електронні комунікації” від 16 грудня 2020 року № 1089-ІХ виключити.

4. Кабінету Міністрів України:

1) протягом 18 місяців з дня, наступного за днем опублікування цього Закону, забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону, забезпечивши набрання ними чинності одночасно з набранням чинності цим Законом;

2) протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

3) через 12 місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити проведення аналізу результатів моніторингу додержання вимог законодавства про цифрову доступність та за результатами визначити доцільність внесення змін до законодавства з метою підвищення ефективності впровадження цифрової доступності.

**Голова
Верховної Ради України**